პროლეტარიანო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მეზობლელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

KOMUNISTI ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

პარასკევი, 29 აგვისტო, 1947 წ. № 172 (7956). ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთში:

საწარმოთა ხელმძღვანელობის გაუმჯობესება წარმატებათა მოკოვების მთავარი პირობაა—მოწონავე (1-ლი გვერდი).
საქართველოს მეზობლელები ახალი წარმატებებით ეგებებენ მოსკოვის 800 წლისთავს (1-ლი გვერდი).
ა. ნაზარეთი — იუბილეანების პირველი ხუთეულები (მე-2 გვერდი).
ნ. ჯანელიძე — სახელმწიფოსათვის პურის ჩაბარების ტემპი არასაკმარისია (მე-2 გვერდი).
ალ. ჭყონია — კოლმეურნეები პურაძის უხვ მოსავალს ელიან (მე-2 გვერდი).
ა. მახარაშვილი — სურამის ულელტეხილის ულამაზესი ადგილები (მე-3 გვერდი).
15 წლისთავი (მე-3 გვერდი).
გ. ნატრიშვილი — უბეზეო-უკვლო ქიმებანი (მე-3 გვერდი).
უცხოეთის ამბები — დეპეშები (მე-4 გვერდი).

საწარმოთა ხელმძღვანელობის გაუმჯობესება წარმატებათა მოკოვების მთავარი პირობაა

ახლოვდება მთელი მსოფლიოს მეშრომელთა უდიდესი დღესასწაული — დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXX წლისთავი. ამ უმნიშვნელოვანესი თარიღის ღირსეულად შეხვედრისათვის გმირი ქალაქის — ლენინგრადის საწარმოთა კოლექტივებმა მოწოდების პასუხად ფართოდ გაშალეს სოციალისტური შეჯიბრება ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელების ფაფალაჩინო წარმატებას აღწევენ.

ომისშემდგომი სტალინური ხუთწლედის მეორე სამეურნეო წლის სახარაო გეგმებს მრეწველობის, ტრანსპორტისა და ახალშენებლობათა კოლექტივებმის დიდი უმრავლესობა თვითონ თვემდე გადამეტებით ასრულებენ. ეს წარმატებანი საოკეანისმზიანან საგეგმო კომისიის რწმენელ-ეს ცნობაში პირველი და მეორე სარტალის, ავარეთი ივლისის მუშაობის შედეგების შესახებ. საკმარისია ინიშნოს, რომ 1946 წლის ივლისთან ადარებით, მიმდინარე წლის ივლისში ერთო პროდუქციის გამოშვება რესპუბლიკაში გაიზარდა 28,4 პროცენტით.

კიდევ უფრო დიდია ცალკეული საწარმოების, პირველ რიგში დაზგათმშენებელი, მანქანათმშენებელი და სამშენო მრეწველობის საწარმოთა ერ მოპოვებული წარმატებანი. რესპუბლიკაში ერთეულები რიდია ისეთი ბრიგა-ქარხნები, რომლებმაც შვიდ-ოდენაბეკარ თვეში 9 თვის გეგმები ასრულეს. ამ წარმატებას მათ მიაღწიეს საწარმოებისადმი სამეურნეო ელმძღვანელობის გაუმჯობესებით, ომის დისციპლინის გამტკიცებით, ალიფიციური კადრების ალზრდისა-ს ზრუნვით, მუშაობა დენადონ-ს ალმოფხვრით, ძალების სწო-ი განაწილებით, წარმოების ტექნი-ოგიური პროცესების გაუმჯობესე-ი, გამომგონებლობისა და რაციონა-ზატორული ღონისძიებათა განხორ-ოებებით, სტახანოვური გარიგის და-ოგვით, სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გაჩაღებით.

ბინალის ორჯონიკიძის სახელობის ქარხანთმშენებელი ქარხნის კოლექ-ივი, რომელიც სტახანოვური ბრიგა-ი მუშაობის ერთ-ერთი ინიციატორი-ა, დიდი წარმატებები ასრულებს და-ებას. ივლისის გეგმა ქარხნის კო-ექტივმა 123,8 პროცენტით გაანაღდა.

ომინარის სახელობის მანქანათმშე-ელი ქარხანაში 15 აგვისტოსათვის 9 თვის გეგმა შესრულდა. ქარხანა „დაზ-ი“ მუშებმა ზუსტად გაითვალისწინ-ა არსებული შესაძლებლობანი და ადასწავლეს 7 ნოემბრამდე ქვეყა-ნისა ნელური გეგმის გადამეტებით 16 ზეა ბისკენ. ამ ქარხნის კოლექტივის ომრომა მაჩვენებლები ისეთია, რომ ადარებებს უსათუოდ გაანაღდებს. ოფეული დაზგათმშენებლები, რომ-ბმაც რესპუბლიკის სწარმოთა შო-ის პირველებმა დანერგეს სტახანო-ი როსიისეს მეთოდით მუშაობა, ალსაჩინო წარმატებას აღწევენ გეგ-ების შესრულების, პროდუქციის ოთვირებულების შემცირებისა და ალადი დაგრეგების ზრდის საქმეში. ოფეულებმა ივლისის გეგმა 108,6 ოფენტით შესრულეს. წარმოების ალ-ოფოგიური პროცესების გაუმჯო-ესებისათვის ბრძოლაში უოლრესად ალსაჩინოა ტალინის სახელობის ოფის ნავთგადამმუშავებელი და ტაბრიკის სახელობის ქარხნების ოფეგები. ეს ორივე ქარხანა ბრ-ოფეულ სახელობის ქარხანაში 52 ეონალურ ზატარიტა წინადადება გა-ორიელეს, რომელთა შედეგად ოფ 600 ათას მანეთზე მეტ ეკონო-ია მიიღეს. დმიტროველებმა წარ-ებში დანერგეს 240-მდე რაციონა-ბატორული წინადადება, რითაც ეს დაზოგეს 2 მილიონი მანეთი, 350 ეს კალკულაციაათი ელექტროენერ-ია 16 ტონა შავი და ფერადი ლი-ი.

ბარიან ახალი ხუთწლედის მეორე ეამეურნეო წლის გეგმების ვადამდე ასრულებისათვის ბრძოლაში მოპო-ოდა ამ წარმატებამ არ უნდა დავ-ეწყოს ცალკეულ საწარმოთა ის ჩა-ბანა, რომელსაც ჯერ კიდევ აქვს ბული მრეწველობის ზოგიერთ ოხვა მნიშვნელოვან დარგებში.

ბებულები და ტყვარჩელები მე-ტებენ, რომლებიც გეგმების ვადამ-ე შესრულებისათვის სოციალისტურ ჯიბრებაში არიან ჩაბმული შეა-ულ მეშახტეებთან, განსელილ 7 თვე-ში საგრძნობლად დავალიანდნენ ქვეყნის წინაშე.

ქიათურის მარგანეცის ტრესტის ყველა მაღარო სამეურნეო წლის პირველ ნახევარში დავალებას გადაჭარბებით ანაღდებდა. ტრესტმა იელისის გეგმაც 102 პროცენტით შესრულა, მაგრამ ზოგიერთი მაღაროს სამეურნეო და პარტიული ხელმძღვანელობაში ამ წარმატებამ თვითდამშვიდების განწყობილება შეჭამა. ამის შედეგად ისეთ დიდმნიშვნელოვან მაღაროს, როგორიცაა ლენინის და სტალინის სახელობის მაღაროები, იელისში გეგმები არ შეესრულებიათ.

გასული წლის მოპოვებული წარმატებანი ვერ შეინარჩუნეს ზესტაფონის ფერომეტალურნობა ქარხანამ და თბილისის სატრიკოტაჟო კომბინატმა. ივლისის საკრძნობი ჩამორჩენით დაამთავრა თბილისის ბერიას სახელობის ფეხსაცმლის ფაბრიკამ, რომლის ხელოვნური ფონი რესპუბლიკის ფეხსაცმლის მრეწველობაში თითქმის 50 პროცენტს უტრის.

ჩამორჩენილი საწარმოების ხელმძღვანელები იმის ნაცვლად, რომ სწორად გაანაწილონ ძალები, უკეთ გამოიყენონ არსებული მექანიზმები, ყოველდღიურად იზრუნონ ახალი კადრების აღზრდისათვის, შეინარჩუნონ წარმოებაში ახალმოსული მუშები, იბრძოლონ მათი კულტურული და საყოფაცხოვრებო პირობების შემდგომი გაუმჯობესებისათვის, თვითეულ სამეფო უბანზე მტკიცედ დანერგონ სტახანოვური გარიგი, ჩამორჩენილ მიზეზად მეტწილად მუშახელის ნაკლებობას ასახელებენ. ცნობილია, რომ ქიათურის მაღაროები ძირითადად უზრუნველყოფილი არიან კვალიფიციური მუშებით. ლენინის და სტალინის სახელობის მაღაროების ათობით წარჩინებული სტახანოველი საწარმოო ბიგადა 150-200 პროცენტით ანაღდებს. მაგრამ იმის გამო, რომ ამ მაღაროების სამეურნეო ხელმძღვანელებმა, პარტიულმა და პროფესიულმა ორგანიზაციებმა შეანელეს ზრუნვა მოწინავე სტახანოველთა მუშობის მეთოდების ყველა მუშის კეთილშობილ გადაკეკვლისათვის, მაღაროებში შემცირდის ნაცვლად იზრდება ჩამორჩენილ მუშათა რიცხვი. ჩამორჩენის ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზია აგრეთვე მექანიზმების არასრული დატვირთვით გამოყენება და ფორმალიზმი სტახანოველთა გარიგის დანერგვის საქმეში, უუნარო ხელმძღვანელობა სოციალისტური შეჯიბრებისადმი. მუშახელის ფიდან დენადონ, არსებული მექანიზმების სუსტად გამოყენება, სამუშაო ფრონტის მოუშუადებლობა ლაფეებსა და სანერგეებში — აი ის ძირითადი მიზეზები, რომლებიც იწვევენ ქვანახშირის მოპოვების გეგმების შეუსრულებლობას ტყიბულსა და ტყვარჩელში. ტყვარჩელის № 2 შახტში მიმდინარე წლის პირველ აგვისტომდე სამუშაოზე 664 კაცი მიიღეს, ხოლო ამავე დროის განმავლობაში ამ შახტიდან 479 მუშა წავიდა. მაისში, ივნისსა და ივლისში შახტიდან წასულ მუშათა რაოდენობა ერთიანობად და კიდევ უფრო მეტად აღემატება ახალად მიღებულთა რაოდენობას. ასეთ პირობებში, ცხადია, ზედმეტია ლაპარაკი გეგმის შესრულებაზე, კვალიფიციურ კადრების აღზრდაზე. ეს გარემოება კი ნაკლებად აწუხებს შახტის სამეურნეო ხელმძღვანელებს, საშახტო პარტიულ ორგანიზაციას. ვერც ტყიბულის ძირითადი შახტების ხელმძღვანელები იყენებენ ყველა შესაძლებლობას გეგმების შესრულებისათვის. უბნების ზოგიერთი უფროსები ცუდად გეგმავენ სამეშაო დროს, არ იბრძვიან ახალგაზრდა კადრების შენარჩუნებისათვის, სრული დატვირთვით ვერ იყენებენ არსებულ მექანიზმებს.

გეგმების შესრულებაში ზოგიერთი საწარმოს ჩამორჩენა, როგორც ვნახეთ, ობიექტური მიზეზებით როდი გამოწვეული. სამეურნეო და პარტიული ხელმძღვანელობის გაუმჯობესება დასახელებულ საწარმოებში — აი რა არის საჭირო ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისა და ჩამორჩენის გამოსწორებისათვის.

მთელი ძალების მობილიზაციით, სტახანოვური გარიგის ნამდვილად დანერგვით, სოციალისტური შეჯიბრების კიდევ უფრო ფართოდ გაჩაღებით ყველგან მოიპოვოთ წარმატება მეოთხე ხუთწლედის მეორე წლის გეგმების ვადამდე შესრულების საქმეში!

აუხაზეთის ასს რესპუბლიკამ შეასრულა ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის წლიური გეგმა

ეფხაზეთის ასს რესპუბლიკამ შეასრულა ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის 47 წლის გეგმა. სახელმწიფოს ჩაბარ-4.031 ტონა ჩაის მწვანე ფოთლი, ოდენ გეგმით გათვალისწინებული 50 ტონისა. მოკრეფილი ფოთლიდან 83 პროცენტი პირველი ხარისხისაა, 17 პროცენტი კი მეორისა.

აფხაზეთის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა ვალდებულება იკისრეს გეგმის გადამეტებით მოჭრიფონ 750 ტონა ხარისხოვანი ჩაის მწვანე ფოთლი.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში

მხაგვრული პროზის თვალსაჩინო ნაწარმოებებისთვის სპალინური პრემიების რაოდენობის გაღიდების შესახებ

„ლიტერატურის დარგში სტალინის სახელობის პრემიების დაწესების შესახებ“ სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს 1940 წლის 1 თებერვლის № 178 დადგენილების ნაწილობრივ შესაცვლელად სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ დადგინა იმ სტალინური პრემიების რაოდენობა, რომელთა მინაჭება ყოველწლიურად ხდება მხატვრული პროზის თვალსაჩინო ნაწარმოებებისათვის, გადიდებულ იქნას 12 პრემიამდე 30-ე წლისთავისათვის მთლიანად და გადაჭარბებით შესასრულებლად.

პროფკავშირთა ცენტრალურ, რესპუბლიკურ, სამხარეო, საოლქო და საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტებს დაევალათ საწარმოებსა და დაწესებულებებში ჩაატარონ მუშათა და მოსამსახურეთა პროფკავშირული კრებები და პიტნგები, მიძღვნილნი მოსკოვის 800 წლისთავისადმი. ლექციები, მოხსენებანი და საუბრები მოსკოვის 800 წლისთავის ისტორიულ, პოლიტიკურ და კულტურულ მნიშვნელობაზე მოეწყობა ყველა კლუბში, კულტურის სასახლეში, წითელ კუთხეში, ბიბლიოთეკასა და საერთო საცხოვრებელში.

დღესასწაულის პროგრამაში მოწყობა გამოფენებისა, რომლებიც ასახავენ დედაქალაქის ისტორიას, მხატვრული თვითმოქმედების კონცერტებისა, სახალხო სეირნობისა პროფკავშირულ პარკებსა და ბაღებში.

პროფკავშირული ორგანიზაციების მოვალეობაა უზრუნველყოს საყოველთაო სახალხო დღესასწაულში — ყველა საბჭოთა ადამიანისათვის ძვირფასი ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქის 800 წლის იუბილეში კლუბების, კულტურის სასახლეების, თვითმოქმედი კოლექტივების აქტიური მონაწილეობა. (საკდესი).

მოსკოვს ჩამოვიდა იგალიის პროფკავშირთა დელეგაცია

26 აგვისტოს პროფკავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს მოწვევით საპასუხო დარბაზობით მოსკოვს ჩამოვიდა იტალიის შრომის საყოველთაო კონფედერაციის დელეგაცია.

დელეგაციაში წარმოდგენილი არიან წარმოების სხვადასხვა დარგის პროფფუფლიანი კავშირები: იტალიის შრომის საყოველთაო კონფედერაციის ერთიერთი მდივანი, დამფუძნებელი კრების დეპუტატი ტრენატო ბიტოსი (ხელმძღვანელი), შრომის საყოველთაო კონფედერაციის ხელმძღვანელი კომიტეტის წევრი, დამფუძნებელი კრების დეპუტატი ანტონინო ნეგრო, სამეცალო სასწავლებლთა მასწავლებლების პროფკავშირის ხელმძღვანელი კომიტეტის წევრი, დამფუძნებელი კრების დეპუტატი ლუიჯი გული, საფეიერო მრეწველობის მუშათა და მოსამსახურეთა ფედერაციის გენერალური მდივანი, დამფუძნებელი კრების დეპუტატი ტერეზა ნონე, საავტომობილო და ტრანსპორტის ტრანსპორტის მუშათა ფედერაციის მდივანი ჯლოვანი კანინი, ქიმიური მრეწველობის მუშათა და მოსამსახურეთა ფედერაციის გენერალური მდივანი ალალო ვილიანეზი და სხვები.

დელეგაცია გაეცნობა საბჭოთა პროფფორგანიზაციების, საყოფაცხოვრებო და კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმიანობას. (საკდესი).

ლათინური ენის სწავლება სკოლებში

რსფსრ განათლების სამინისტროს გადაწყვეტილებით 1948-1949 სასწავლო წელს უფროს კლასებში შემოიღებულ იქნება ლათინური ენის სწავლება. პირველ რიგში ლათინურის სწავლება დაიწყება მოსკოვის ოთხ სკოლაში, ლენინგრადის ორ სკოლაში და სარატოვის ორ სკოლაში.

ახალი ორთქლმავალსარემონტო ქარხანა

ვინნიუსი, 25 აგვისტო. (საკდესი). ვილნიუსში ორთქლმავალსარემონტო ლოკომოტივების ბაზაზე დაიწყო ორთქლმავალსარემონტო ქარხნის აგება. დადგეულია პირველი პარტია მოწყობილობა. ქარხანა პირველად შეუდგა ორთქლმავლის ცილინდრების გამოხარატვას. მან უკვე გამოუშვა საშუალო რემონტიდან პირველი ორთქლმავლები.

ქრონიკა

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ 1947 წლის 27 აგვისტოს დადგენილებით კოლმეურნეობებს, კოლმეურნეებსა და ერთპიროვნულ მეურნეობებს აუკრძალა როგორც დაჭრილი, ისე ფოთოლი თამბაქოს თავისუფალი გაყიდვა, ვიდრე ისინი არ შეასრულებენ 1947 წლის მოსავლის თამბაქოს ნებელეულის ჩაბარების სახელმწიფო გეგმას.

კურის დამზადების მიმდინარეობა საქართველოში

(25 აგვისტოს ცნობებით)

რაიონები	წლიური გეგმის მესამედის პროცენტობით	რაიონები	წლიური გეგმის მეოთხედის პროცენტობით
ადიგენის	23,0	თეთრი წყაროს	110,1
ახალციხის	10,4	თიანეთის	28,6
ახალქალაქის	54,5	ლაგოდეხის	53,6
ახალციხის	39,2	ყაზბეგის	101,9
ახმეტის	66,5	ქარელის	40,6
ბოგდანოვკის	28,1	ყვარლის	75,6
ბოლნისის	116,0	ლაგოდეხის	109,5
ბორჯომის	69,2	მარნეულის	103,9
გარდაბნის	87,6	მცხეთის	42,3
გორის	71,0	საგარეჯოს	76,6
ვერეელანის	61,2	სიღნაღის	91,1
ლმპრისის	27,5	ფოლადი	32,6
ლეწემის	82,5	ზეთიფუყარის	101,4
თბილისის	105,0	ზაზარის	113,8
თელავის	80,9	სამხრეთოსეთის ავტონომიური ოლქი	70,9

ბორჯომის, გარდაბნის და ზაზარის რაიონების ცნობები 20 აგვისტისა.

თბილისი, კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხანა. ხარაზები: უფროსი ოსტატი ზ. დავითაშვილი (მარჯვენა), რომელიც ქარხანაში პირველი მუშაობს როგორც ხალკის მეთოდით, ბზა პროდუქციას ილებს სტახანოველებისაგან. (მარცხნიდან მარჯვნივ) ტ. ბერბაეეი, ვ. ელელუაშვილი, ნ. ძაგოეეი, დ. ბეეჯიძე.

ფოტო ვლ. გინზბურგისა

საქართველოს მშრომელები ახალი წარმატებებით ეგებებიან მოსკოვის 800 წლისთავს

სტახანოველ მეშახტეთა საჩუქრები

ტყიბულელი სტახანოველები ახალ საწარმოო საჩუქრებს აძლიერებენ ჩვენი სამშობლოს სახელოვანი დედაქალაქის—მოსკოვის 800 წლისთავისათვის.

სტალინის სახელობის შახტის მეორე უბანში, რომელსაც ამ. ნ. ციცხვია ხელმძღვანელობს, 26 აგვისტოს დილის ცვლაში დაამთავრა ქვანახშირის ამოღების თვიური გეგმის შესრულება. უბნის მეშახტეები ახლა ყოველდღე 200-220 ტონა ქვანახშირის იღებენ გეგმის გადამეტებით. ამ უბნის ვ. ბაგელაშვილის ცვლას თვიური გეგმა 25 აგვისტოსათვის ჰქონდა შესრულებული. მბრძოლველმა ვ. სოფრომაძემ თვის გეგმა 16 დღეში გაანაღდა.

მოსკოვის 800 წლისთავთან დაკავშირებით უბნის კოლექტივმა იკისრა 7 სექტემბრისათვის გეგმის გადამეტებით ამოიღოს 4.000 ტონა ქვანახშირი. ამ. ბაგელაშვილის ცვლამ დაიფალა აგვისტოში გეგმის გადაჭარბებით ამოიღოს 500 ტონა ქვანახშირი, ხოლო სექტემბრის 6 დღეში—140 ტონა. მბრძოველი ვ. ფანჩოლიძე, რომელსაც 17 დღეში თვის გეგმა აქვს შესრულებული, კისრულობს 7 სექტემბრისათვის ორი თვის გეგმის განაღდებას. სექტემბრის 7 დღეში ორი დეკადის გეგმის შესრულება დაიცალა მნგრეველმა ს. ბ. ბეგნეკოვმა.

შახტის მესამე უბანი ვ. გვენეტაძის ხელმძღვანელობით 300-მდე ტონა ქვანახშირის იღებს დღე-ღამეში. 24 დღეში უბანს თვიური გეგმის გადამეტებით ამოღებული აქვს 418 ტონა ქვანახშირი. ამ უბნის მბრძოველმა ს. ლაფერაძემ 23 დღეში 65 დღის ნორმა გაანაღდა. ამდენსავე დროში ორ-ორი თვის გეგმა შეასრულეს მეშახტეებმა ს. ლანჩავამ და ი. გვენეტაძემ. გაორკეცებით ასრულებენ დავალებას მეშახტეები დ. გიორგაძე, ე. სვიტენკო და სხვ.

მოსკოვის 800 წლისთავის აღსანიშნავად უბნის მეშახტეებმა იკისრეს აგვისტოსა და სექტემბრის 7 დღეში გეგმის გადამეტებით ამოიღონ 1.000 ტონა ქვანახშირი.

მოსკოვის 800 წლისთავის წინადღეზეი ტყიბულის შახტაში ახალი შრომითი ალმავლობით აღინიშნება. აგვისტოს უკანასკნელ დეკადაში ტყიბულქვანახშირის ტრესტი გადამეტებით ასრულებს ქვანახშირის მოპოვების სადღეღამისო გეგმებს.

ს. მერკვილაძე

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

წლიური გეგმა 10 თვეში

თბილისის სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანების ქარხანა (დირექტორი ამხ. ვ. ჯავახიძე) მოწოდებულია მაღალხარისხოვანი იარაღ-მანქანებით მომპარაგოს ჩვენი სოციალისტური სოფლის მეურნეობა. ქარხნის კოლექტივი დღითი დღე აუმჯობესებს მუშაობას, ეუფლება ახალი სახის პროდუქციის გამოშვებას და წარმატებით ანაღდებს ლენინგრადელთა მიმართვის პასუხად ნაკისრ ვალდებულებას. წელს 7 თვეში ქარხანამ 1.542 ათასი მანეთის სასაქონლო პროდუქცია გამოუშვა და ლმაციერისხოვანი ბალაკარხა გეგმით ნაგარაუდევს, ქარხანა განსაკუთრებით კარგად მუშაობდა ივლისში და თვიური გეგმა 126,4 პროცენტნაი შეასრულა. ასევე მაღალნაყოფიერად მუშაობენ ამ აგვისტოშიც.

ქარხნის კოლექტივის წარმატებას ღიდად უწყობენ ხელს მოწინავე საამქროები და წარჩინებული სტახანოველები. ივლისის საწარმოო გეგმა საზენიკლო-შემკრებმა საამქრომ (უფროსი ამხ. ვ. ანჯაფარიძე) 170 პროცენტით განაღიდა, სახარატო-მექანიკურმა (უფროსი ამხ. ვ. როსტაბოვილი) — 138 პროცენტით, სამახმელთან (უფროსი ამხ. ი. კლიმოვი) — 136 პროცენტით. წარჩინებულ სტახანოველებს: გამფორმებელ ვ. ჯღინკარიანს, ხარატ ი. არაბიძეს, ზენიკლებს პ. თეფოს და ა. პალუხინს, მეთუნეებს შ. ლინიაკას და ათობით სხვა სტახანოველს ექვსი თვეში წლინახევრისა და ორი წლის ნორმა ეკისრებოდა.

მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში ქარხნის კოლექტივი დაეუფლა ვენახის შესაწმელი მანქანის — ტრემასების წარმოებას ტექნიკას და ღიდდე 2.350 ცალი ასეთი მანქანა გამოუშვა. წელს ამ დაამზადეს აგრეთვე ინეიერ-მექანიზატორ აბეკადაძის კონსტრუქციის ჩაის სასხლაკი მანქანა, რომელიც ეკუთვნის ქარხანის ინეიერ-ტექნიკურ მუშაობისათვის.

ახლა ქარხნის კოლექტივი შეუდგა მოსაშზადებელ მუშაობას კონსტრუქტორ ბასილაიას ჩაის საკრეფი მანქანისა და ინეიერ-კონსტრუქტორ ი. პუშრეკოს ელექტრულ მანქანის გასაკეთებლად.

ქარხნის ერთ-ერთი ძირითადი პროდუქციაა ხეხილის ბაღების შესაწმელი მანქანა-აეტომაეში. მისი დამზადებისათვის დღემდე აქ იყენებდნენ ზაგ რკინას, ხოლო ალუმინაგან დამზადებული ავტომაეში მასში შესაწმელი სითხის ჩასხმისას ეკონეგბოდა ღა ბალე მეწყობრიდან გამოდიოდა. ქარხნამ მოითხოვა მიიღო ავტომაეეები გაკეთოს ფერადი ლითონნისაგან. ქარხნის პროდუქციაში ავტომაეეებს თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს. მისი დამზადება კი ნელეულის უქონლობის გამო კარგა ხანია შეწყვეტილია. საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტრო უნდა დაეხმაროს ქარხანას ფერადი ლითონნი მომარაგების საქმეში, რომ დროულად განაღდეს ჩვენი სოფლის მეურნეობისათვის ესოდენ აუცილებელი მანქანების წარმოება.

ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქის — მოსკოვის 800 წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისათვის ქარხნის კოლექტივმა შეაკაბა განვლილი მუშაობის შედეგები და თბილისის მოწინავე საწარმოთა მაგალითად იკისრა წლიური საწარმოო გეგმა, ნაცვლად 7 ნოემბრისა, შესასრულოს 1 ნოემბრისათვის. სახარატო-მექანიკური, საზენიკლო-შემკრები და ავსახმელელი საამქროების კოლექტივებმა დაიანალეს მოსკოვის 800 წლისთავის აღსანიშნავად წლიური გეგმები 9 თვეში — 1 ოქტომბრისათვის განაღდონ. ახალი, კონკრეტული ვალდებულებანი იკისრეს ქარხნის წარჩინებულებმა სტახანოველებმაც.

ს. თევდორაძე

ა. ბაბაბარაშვილი — სურამის ულელტეხილის ულამაზესი ადგილები

ულამაზესი ადგილები ... ულამაზესი ... ულამაზესი ... ულამაზესი

გორის რაიონის სოფელ თორტლაის კოლმეურნეობა „წითელი თორტლაის“ კოლმეურნეები წელს შაქრის ჯარხლის კარგ მოსავალს მოიწევენ. მწიფდება ნინგბელი შაქრის ჯარხალი. ჯარხლის ძირი უკვე ახლი ოქროსნის 2-3 კილოგრამს. ხუთრაზე: კოლმეურნეები შაქრის ჯარხლის ბლანტაციაში მუშაობენ, მარჯენივ — კოლმეურნეობის სტახანოველი ნ. ბაბიაშვილი თავადაურის ჯარხლის ხაოსრტოლი ძირის.

ფოტო ვ. გინზბურგისა

სახელმწიფოსათვის პურის ჩაბარების ზემპი არასაკმაო

მიწოდებულ კოლმეურნეობები ვადამდე ასრულებენ მარცვლეულის სახელმწიფოსათვის ჩაბარების ვალდებულებას. აზმეტის რაიონის სოფელ ზემო ალვანის შინსახკომის სახელოსნის კოლმეურნეობაში მოსავლის აღების პირველი დღეებიდანვე ორგანიზებულად მოაწყეს პურის ჩაბარება. გეგმით გათვალისწინებული 309 ცენტნერის ნაცვლად ამ კოლმეურნეობამ სახელმწიფოს მისცა 455 ცენტნერი ხორბალი. სოფელ ქორეთის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობამ სახელმწიფოს ჩაბარა 175 ცენტნერი პური, გეგმა კი 88 ცენტნერს ითვალისწინებდა. სოფელ კოლოთის ჩარკვანის სახელობის კოლმეურნეობამ გეგმის გადამეტებით ჩვენს ქვეყანას მისცა 32 ცენტნერი პური.

რაიონის ზოგიერთი კოლმეურნეობა სახელმწიფოსთვის პურის ჩაბარებას არ ჩქარობს. ალაგ-ალაგ გაჯიანურეს ლეწვა. ამიტომაც 25 აგვისტოსთვის რაიონში პურის დამზადების გეგმა შესრულებული იყო მხოლოდ 66,5 პროცენტით.

სოფელ ზემო ალვანის დიმიტროვის სახელობის კოლმეურნეობას არ შეუსრულებია მარცვლეულის ჩაბარების ვალდებულება. 63 ტონის ნაცვლად ამ კოლმეურნეობამ ჩაბარა მხოლოდ 47 ტონა. კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ტ. ქადაგიძე უდარდელად იქცევა. პურის ჩაბარების ამ გაცხარებულ დღეებში იგი მთაში წავიდა 15 დღით. შემოწმებით გამოირკვა, რომ კოლმეურნეობას აქვს 25 ტონაზე პური, მაგრამ იგი გაუწმენდავია. მარცვლის გასაწმენდად ზომებს არავინ იღებს. ამ უდარდელობით 2 ტონა ლობიო წვიმაში დასტოვეს, შემდეგ კარგად არ გაშრეს და სულ მცირე 40 პროცენტი გაფუჭდა. კოლმეურნეობას დღემდე გასალეწი აქვს 40 ჰექტარ ფართობზე აღებული ქერის მოსავალი. სალეწი მანქანა ხშირად ცდება ხან დაზიანების გამო, ხან კი კოლმეურნეობიდან მუშახელის მიეწოდებლობის გამო.

ოყოის სასოფლო საბჭოში შემოვალმა ბერიას სახელობის კოლმეურნეობამ მოსავლის აღება ჯერ კიდევ 25 ივლისს დაამთავრა, მაგრამ პურის ჩაბარების გეგმა აქამდე არ შეუსრულებია. 50 ტონის ნაცვლად მას ჩაბარებული აქვს 30 ტონა პური. სახელმწიფოსთვის პურის ჩაბარებას აჭიანურებს ამავე საბჭოში შემავალი 26 კომლიანის სახელობის კოლმეურნეობაც. მას ჩასაბარებელი აქვს 12 ცენტნერი პური. ალნმწყალ კოლმეურნეობას აქვთ შესაძლებლობა შეასრულონ პურის ჩაბარების გეგმა, მაგრამ რატომღაც არ ჩქარობენ.

სახელმწიფოს პურს ნელი ტემპით აბარებენ მთის კოლმეურნეობებიც.

ესრ კავშირის დამზადებათა სამინისტროს რწმენებენი აზეიტის რაიონში ამბ. რუსიშვილი სუსტად ხელმძღვანელობს პურის ჩაბარების საქმეს.

პურის დამზადების ტემპი უნდა გაძლიერდეს. ძირშივე აღვაკვეთთ ანტიხალხმწყობრივი პრაქტიკა ცალკეულ კოლმეურნეობათა მიერ პურის ჩაბარების გაჭიანურებისა, უზრუნველვყოთ თვითეული კოლმეურნეობის მიერ პურის დამზადების 1947 წლის სახელმწიფო გეგმის წარმატებით შესრულება.

ნ. ჯანჯღავა

„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტი

კოლმეურნეობები ყურძნის უხვ მოსავალს მოელიან

საღამოს სიომ ნელა გაიშრიალა ვაზებში. შაბიამნის ხსნარით ცისფრად მოფრქვეული ფოთლები შეირხა და მათ ქვეშ შეთავლეული სავსე მტევნები გამოჩნდა. ოცდათექვსმეტი ასეთი მტევანი დავითვალეთ ერთ ვაზზე, ზოგზე მეტიც.

წელს ასე კარგად გამოიყურებიან ვენახები ზესტაფონის რაიონის სოფელ „პირველ მაისში“. ძველად ამ სოფლის საღვინე ერქვა. მართლაც დვინოთა და ვენახითაა იგი განთქმული. მის კორდებსა და ველებზე გადაჭიმულან შუქენერი ვენახები. ბის ტყეებში, რომლებიც მდინარე ყვირილას ზოლივით მიჰყვება, აქამდე შემოუნახავს თავი ბარეულ ვაზს. ჯერ კიდევ სულ რამდენიმე წლის წინათ საღვინეს მიდამოები სავსე იყო ბარეული ვაზით. ბის შეპატარა მარცლებიან მტევნებზე ილხენდნენ ფრინველები.

ყურძნის უხვი მოსავლით შეუხვდიან წელს სოფელ „პირველი მაისის“ კოლმეურნეობები. დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXX წლისთავს. ამ სოფელში ხუთი კოლმეურნეობაა: პირველი მაისის, ბერიას, მოლოტოვის, ყდანოვისა და ჩაპაევის სახელობისა.

შარშან აქაურობა კოლმეურნეებმა თავი გამოიჩინეს ყურძნის ჩაბარების გეგმების შესრულებაში. მაგალითად, ბერიას სახელობის კოლმეურნეობამ, გეგმით გათვალისწინებული 160 ცენტნერი ყურძნის ნაცვლად, სახელმწიფოს ჩაბარა 200 ცენტნერი. პირველი მაისის სახელობის კოლმეურნეობას გეგმით სახელმწიფოსათვის უნდა ჩაებარებინა 90 ცენტნერი, მან კი 130 ცენტნერი ჩაბარა. ასევე გეგმის გადაჭარბებით ჩაბარეს ყურძენი სახელმწიფოს მოლოტოვის, ყდანოვის და ჩაპაევის სახელობის კოლმეურნეობებმა.

სოფელ ყურძნის უხვი მოსავლის მრავალი ოსტატი ჰყავს. აი, მაგალითად, ლევან ფერაძე პირველი მაისის სახელობის კოლმეურნეობიდან. იგი ბრიგადირია, სიყვარულით თავს დასტრიალებს ვაზებს. ხანში შესული, მაგრამ ახალგაზრდული ენერგიითა და ხალისით სავსე, ლევან დაუღალავად მუშაობს.

— ვაზს შვილივით უნდა მოვლა, — ამბობს ლევან ფერაძე და ახალგაზრდებს უსწავლის და უზიარებს თავის გამოცდილებას.

მართლაც სანიმუშოდ აქვს მოვლილი მას ვენახი. ადრე გაზაფხულზე ვაზი გასხლა, ბარი შეუდგა, ნიადაგი გათოხნა, გაფფრჩქნა, შაბიამნით სამჯერ შეწამლა, რამდენჯერმე შეაფრქვია გოგირდი, მეორედ გათოხნა... და ეს ჩვენს თვალწინ აზიდულა მაღალი, სარეზე მოხეული და მტევნები დაბეწნძლული „ცოლიკაური“.

დაუღალავად უელიან ვენახს ჩაპაევის სახელობის კოლმეურნეობის მევენახეთა ბრიგადირი ლ. მაღლაკელიძე, მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობის ბრიგადირები დიდი სამამელო ომის მონაწილე ს. კვინიკაძე, ფ. ჩხეიძე, მევენახეთა რგოლის ხელმძღვანელი გ. კოტანაძე, ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის მევენახეთა ბრიგადირი გ. ფერაძე, ყდანოვის სახელობის კოლეურნეობის მევენახეთა ბრიგადირი კ. ზაბიზიანაძე.

უხვი მოსავლისათვის ბრძოლაში მევენახეებს არ ჩამორჩენიან მემინდვრეები, რომლებიც სიმინდის ყანებში მუშაობენ. საუცხოოა მათ მიერ მზრუნველობით მოვლილი და დამუშავებული სიმინდის ყანები. ნელა ირხევიან მაღალი თავაყრილი სიმინდები. მათს ტაროებზე ლამაზად ჩამოშლილან ვარდისფერი და ოქროსფერი ულუკუმბები. კოლმეურნეებს წელს საუკეთესოდ დაუმუშავებიათ სიმინდი და უხვ მოსავლისაც ელიან. ამ საქმეში თავი გამოჩინეს ბრიგადირებმა ო. კვინიკაძემ, დ. შუბვნიერაძემ, რგოლის ხელმძღვანელებმა თ. ფერაძემ და ე. შუბვნიერაძემ. გეგმებს გადაჭარბებით ასრულებენ დიდი სამამელო ომის მონაწილეები ბრიგადირები გ. ფერაძე, ა. ფერაძე, კ. რიგამაძე. კოლმეურნე ტ. მაღლაკელიძემ წელს უკვე გამოიმუშავა 240 ზრომადეკ.

სოფელ პირველი მაისის კოლმეურნეები დიდი მონდომებით და ენთუზიაზმით იბრძვიან ამბანაგ სტალინისათვის მიცემული პირობის შესასრულებლად. სულ მალე რთველი გაჩაღდება, სიმინდის მოსავალსაც აიღებენ და მაშინ უფრო ცხადად გამოჩნდება კოლმეურნეთა თავდადებული შრომის ნაყოფი.

ალ. ჭყონია

„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტი

3.755 ჰექტარი ჩაის, ლიმონისა და ფორთოხლის ახალი პლანტაცია

სერიოზული ამოცანებია დასახული სუბტროპიკული რაიონების მშრომელთა წინაშე. მათ წელს ჩაის ახალი პლანტაციებისათვის უნდა მოამზადონ 1.600 ჰექტარი მიწა, მათ შორის 600 ჰექტარი მიმდინარე წლის შემოდგომაზე გასაშენებლად, დანარჩენი კი მომავალი წლის გაზაფხულისათვის. მომავალ წელს გასაშენებლად წელაეე უნდა მოამზადეს აგრეთვე ლიმონისა და ფორთოხლისათვის 2.155 ჰექტარი მიწა.

მიმდინარე წელს შემოდგომაზე გასაშენებლად 600 ჰექტარი სასიათ ნიადაგის მოამზადეს ვადა 1 ივლისს ამოიწურა. მიწნინავე რაიონებმა დაავლება წარმატებით შეასრულეს. მაგალითად, მახარაძის რაიონმა ჩაისათვის ნიადაგის მომზადების გეგმა 308 პროცენტით შეასრულა, ტყიბულის რაიონმა—260, ჩოხატაურის—210, ცხაკაიას —175, გეგეჭკორის—132,5, ლანჩხუთის—124, ქუთაისის რაიონმა—100 პროცენტით. ჩამორჩენია წულეკიძის რაიონში, რომელსაც არც კი დაუწყია გეგმით გათვალისწინებული 40 ჰექტარი საჩაიე მიწის მომზადება. ასეთივე მდგომარეობაა ხობის რაიონში, სადაც გეგმა 25 ჰექტარი საჩაიე ფართობის მომზადებას ითვალისწინებს. გეგმები შეესრულებელია მთელ რიგ სხვა რაიონებშიც. ჩხოროწყუს რაიონში მოემზადებელია 21 ჰექტარი მიწა, ზესტაფონის—20, წყალტუბოს—15, ზუგდიდის—11, ჩხარის რაიონში—6, აჭარისა და აფხაზეთში ორ-ორი ჰექტარი.

მახარაძის რაიონმა მომავალი წლის გაზაფხულზე 220 ჰექტარი ლიმონი და ფორთოხალი უნდა გაშენოს, ლანჩხუთის რაიონმა—130 ჰექტარი. აჭარაში გეგმა 580 ჰექტარი ციტრუსების გაშენებას თვალსაზრისს. ხოლო აფხაზეთში—1.125 ჰექტარისას.

როგორი მდგომარეობაა საციტრუსე ნიადაგების მომზადების მხრივ?—ამ სამუშაოს შესრულებაშიც წინ არის მახარაძის რაიონი, დაავლება შესრულებული აქვს 47,2 პროცენტით. ჩოხატაურის რაიონში გეგმა 46,6 პროცენტით არის შესრულებული, ლანჩხუთის რაიონში—10,7, აჭარის ასს რესპუბლიკაში—29,8, აფხაზეთის ასს რესპუბლიკაში—31,2 პროცენტით.

ხობის რაიონის არ დაუწყია 30 ჰექტარი ციტრუსე მიწის მომზადება.

სულ საქართველოში ლიმონისა და ფორთოხლის გასაშენებლად მოამზადებულია 666 ჰექტარი მიწა, გეგმა შესრულებულია 31 პროცენტით.

იუგოსლავიის პირველი ხუთწლედი

(ფურცელი ბელგრადიდან)

იუგოსლავიის უხვი წიაღისეული ყველა პირობას ქმნის რესპუბლიკის ეკონომიური განვითარებისათვის. იუგოსლავიის მთებში მოიპოვება სპილენძი, ტყვია, თუთია, ბოქსიტები, სურმა, ვერცხლის წყალი, მარა ქვანახშირი, რკინის მადანი, ნავთი. იუგოსლავიის ველებზე მოჰყავთ ხორბალი, ზაქრის ჭარხალი, თამბაქო, ტექნიკური კულტურები. რესპუბლიკა მდიდარია ტყეებით. მისი ბად-ვენახები განთქმულია.

წინათ მმართველი ხროვა მეფის მეთაურობით იუგოსლავიის დოვლათს აძარცვდა ინგლისელ, ფრანგ, გერმანელ და ამერიკელ კაპიტალისტებს. უცხოელი მრეწველები ისე მტაცებლურად ეწეოდნენ იუგოსლავიის ბუნებრივ სიმდიდრეთა ექსპლოატაციას, რომ მათი მოგება რამდენჯერმე აღემატებოდა დანაბდებულ კაპიტალს.

მოვიყვანოთ რამდენიმე მაგალითი.

ბორის მალოროთა სპილენძის მადანს ფლოტდნენ ფრანგი კონცესიონერები. მადნის გადაიგზავნება იუგოსლავიაში და არ ხდებოდა, არამედ საფრანგეთში გაჰქონდათ. იუგოსლავია იძულებული იყო იქ ეყიდა სპილენძი სამმაგ ფასად. უფრო მეტიც: ბორის სპილენძის მადანი ოჭროს შეიცავს, იგი მხოლოდ ფრანგ კაპიტალისტებს რჩებოდათ. ასეთივე მდგომარეობა იყო ტრპნის თუთიისა და კალის მაღაროებში, რომელთა მადანი შეიცავს ბევრ ვერცხლს.

ნავთის კომპანიების მფლობელნი ფელი და სტანდარტ-ოილი ყველაფერს აკეთებდნენ, რათა ხელი შეეშალათ იუგოსლავიაში ნავთის ამოღებისათვის. მათთვის ხელსაყრელი იყო იუგოსლავიისთვის შიეყოდათ ნავთი და ბენზინი.

საფეიერო მრეწველობაც უცხოელთა ხელში იყო და უდიდეს შემოსავალს აძლევდა მათ. უცხოელი კაპიტალისტები იუგოსლავიაში აშენებდნენ ხხოლოდ სამეთვ საწარმოებს, ნართი შემოჰქონდათ და იმასაც გადიდებულ ფასად ჰყიდდნენ.

ამრიგად, პოტენციალურად მდიდარი იუგოსლავია ტექნიკურად ჩამორჩენილი, ნახევრად კოლონიური, დამოკიდებული ქვეყანა რჩებოდა. იუგოსლავიის ხალხები საკოდაე, ლატაკურ მდგომარეობაში იყვნენ.

დიდი პოლიტიკური და საზოგადოებრივ-ეკონომიური ცვლილების შედეგად, რაც იუგოსლავიაში ამ ეკანასკნელი წლების მანძილზე მოხდა, ჯკეფრად შეიცვალა მისი ეკონომიური მდგომარეობაც. იუგოსლავიის დემოკრატიული ძალების გამარჯვებამ, ხალხის ხელში ძალაფლების გადასვლამ, თანასწორუფლებიან ხალხთა ფედერალიული დემოკრატიული რესპუბლიკის გამოცხადებამ უზრუნველყო სახალხო მეურნეობის ძლაერი სახელმწიფოებრივი სუქტორის შექმნა და უცხოეთის დამოკიდებულებისაგან განთავისუფლება.

სულ მოკლე ხანში—დაახლოებით 2 წელიწადში — რესპუბლიკაში შეიქმნა პირობები სახალხო მეურნეობის გეგმიან განვითარებაზე გადასვლისათვის.

1947 წლის 26 აპრილს სახალხო სკუპშინამ მიიღო კანონი **„იუგოსლავიის ფედერაციული სახალხო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის განვითარების 1947-1951 წლების ხუთწლიანი გეგმის შესახებ“.** ხუთწლიანი გეგმის ძირითადი ამოცანაა რესპუბლიკის ეკონომიური და ეგენეკტური ჩამორჩენილობის ლიკვიდაცია, სახალხო მეურნეობის სახელმწიფოებრივი სექტორის განმტკიცება და შემდგომი განვითარება, მშრომელთა მასების ცხოვრების დონის ამაღლება.

ცხადია, ამ რთული ამოცანის განხორციელება შეიძლება მხოლოდ მაშინ, თუ რესპუბლიკაში შეიქმნება ძლაერი ინდუსტრიული ბაზა. ხუთწლიანი გეგმა ითვალისწინებს 278.300 მილიონი დინარის დაბანდებას სახალხო მეურნეობაში. ამ თანხიდან მრეწველობის შენებლობისა და განვითარებისთვის გამოყოფილი იქნება 120 მილიარდი დინარი. 1951 წლისათვის ხუთწლიანი გეგმის თანახმად ელექტროენერგიის გამომუშავება 1939 წელთან შედარებით გადიდდება ერთითოხად. მეტალურგიული მრეწველობის პროდუქცია იმავე 1939 წელთან შედარებით გადიდდება შვიდჯერ, ქიმიური მრეწველობისა — 9-ჯერ, ელექტრომრეწველობისა—10-ჯერ და სხვ.

ასეთი ვრცადიოზული ამოცანების შესასრულებასთან დაკავშირებული სიძნელეები რიდი აშნიტებ იუგოსლავიის მშრომელებს. ახალგაზრდა დემოკრატიული რესპუბლიკის ხალხები აღფრთოვანებით იბრძვიან თავიანთი პირველი ხუთწლედის შესასრულებისათვის.

საყოველთაო შრომითი ვალდებულების მკაფიო განხორციელებას რესპუბლიკაში წარმოადგენს შამაც-სარაევოს რკინიგზის შენებლობა. ხუთწლიანი გეგმა ითვალისწინებს 1.900 კილომეტრი ახალი რკინიგზის ხაზის შენებლობას. მათგან ძირითადია შამაც-სარაევოს ხაზი, რომლის სიგრძე 240 კილომეტრს შეადგენს. გზა ბაოვლის მდინარე ბოსნის ხეობაში, 12-ჯერ გადასჭრის მდინარე ბოსნას და ერთხელ სავას.

გზის გაყვანა აპრილის დამდეგს დაიწყო. ძლიერ დასეირილი ადგილი აბნეულს ახალგაზრდა მშენებლთა მეშვობას, მაგრამ ისინი არათუ ჩამორჩებიან დასახულ გეგმას, არამედ სისტემატურად გადაჭარბებით ასრულებენ მას. მაგალითად, 1.550 მეტრი სიგრძის ყველაზე დიდი გვირაბის „ვირანდუკის“ ვაუთრად დამთავრდა ვადაზე 30 დღით ადრე, მიწინარე სავაზე 650 მეტრის სიგრძის ხიდი აგებულ იქნა ვადაზე 18 დღით ადრე.

შამაც-სარაევოს გზის მშენებლობა ეშმშრომიდან სახალხო მშენებლობაა. ამიტომაც იქ **ნებაყოფლობით მუშაობს 80 ათასი ქალიშვილი და ჭაბუკი**—მოსწავლენი, მოსამსახურენი, მუშა და სოფლის ახალგაზრდობა.

ახლომახლო მოსახლეობა ენთუზიაზმით ეხმარება ახალგაზრდა პატიოსნებს. ახალი ტრასის მახლობლად მდებარე სოფელ-დაბების ელეხებმა თავიანთი მიწის ნაწილი სახმასტნენ გადასცეს მშენებლებს. გაზაფხულზე ამ დარეკეს ბოსტნეული, რაც ახლა დიდად ეწყობა ხელს ვზაზე მომუშავეთა კეთილის გაუმჯობესებასა.

თითქმის ყველა სამრეწველო საწარმოთ იკისრა მშენებლობა მოამზადოს საჭირო ინსტრუმენტებით, საშენი მასალით, ხოლო მშენებელი ტანსაცმლითა და ფეხსაცმლით. საწარმოთა კოლექტივები პირისთვად ასრულებენ ამ ვალდებულებას. ისინი სპეციალურად რეკინიზის მშენებლებისთვის ამზადებენ დასვენების დღეებში ძალაყინებს, ნიჩბებს, ურიკებს, წერაქვებს, ჩაქუჩებს, ჭკერავენ ტანსაცმელსა და ფეხსაცმელს.

ესპლიის ცემენტის ქარხნის მუშები ყოველთვიურად აძლევენ გზას გეგმის ვადამეტებით ორ ეიგარ ცემენტს. ია-ციის კარბიდის ქარხანამ ფარეგეე გეგმის გადამეტებით დაამზადა 10 ბრიგადისათვის საჭირო ინსტრუმენტების სრული კომპლექტი. ზენიცის მტალურგიული ქარხნის მუშებმა გზის მშენებლებისთვის დაამზადეს 5 ათასი წერაქვი და 8 ათასი ძალაყინი.

მშენებლებთან სისტემატურად ჩადან ხელოვნების მუშაკები. ბერლინი კინოხელოვნების ახალ ნაწარმოებებს, ალეკსანდრ მოსჩენენების ლიტერატურაზე, მონაწილეობენ კიდლის გაზეთების გამოშვებაში. დედაქალაქის საოპერო თეატრის არტისტებმა სახალხო მშენებლობაზე ვიზიტანეს საკონცერტო ბრიგადა. მოძღოლებმა თვის განვავლობაში 40-ზე მეტი კონცერტი გამართეს.

მე ვიყავი მეტალურგიული ქარხნის მშენებლობაზე ზაგრების (ხორვატია) ჰიდამოებში და ვნახე, თუ რა დიდი ალფრთოვანებით მუშაობდნენ ამ მშენებლებთან ერთად მოხალისენი—დიდახალისები, მოწაფეები, ზაგრაბის მოსამსახურენი და მუშები—ისინი საღამოობით მოდიოდნენ ყველიფციურ მშენებელთა დასახმარებლად. ქარხანამ, რომელმა შენებლობა 2 თვეზეს დაიწყო, იენისში უკვე გამოუშვა პირველი პროდუქცია.

იუგოსლავიის ინდუსტრიალიზაცია ალფრთოვანებს რესპუბლიკის ყველა მშრომელს. ტრბოვლის (ლოვენია) ცემენტის ქარხნის მუშებმა განაცხადეს „ხუთწლიანი გეგმის გთვალისწინებული დიდი მშენებლობა ჩვეულ ქვეყანაში. მშენებლობას ესაჭიროება ცემენტი. წინადადება შემოგვაქვს გადიდებულ იქნას ჩვენი საწარმოო პროგრამა 10 პროცენტით“. სიტყვას სამე ეიგეა. ქარხნის კოლექტივება გადადგა ცემენტის გამოშვება და ამასთან შეამცირა მისი თვითღირებულება.

სუშაკის (ხორვატია) ხისადამშავებელი ფაბრიკის მუშებმა ომამდელ დროთათან შედარებით 450 პროცენტით გაადიდეს პროდუქციის გამოშვება. ამ ფაბრიკის ყველა ოსტატმა დუშან კარიოვიჩმა სთქვა:

— ჩვენი ჩვენ ემუშაობდით ფაბრიკის პატრონის ჯიბის გასაკეთებლად, ახლა ჩვენთვის, ჩვენი ქვეყნისთვის ემუშაობთ, აი ამიტომ მიდის სამე კარგად.

ახალ საწარმოთა და კულტურულ დაწესებულებათა შენებლობაში, ფაშარატ დამპყრობთა მიერ დანგრეული სოფლებისა და ქალაქების აღდგენაში მთხუნელობენ მოსახლეობის ყველა ფენა და ყველა ასაკისა და პროფესიის ადამიანები.

რესპუბლიკის აღდგენისათვის ნებაყოფლობითი მუშაობა იუგოსლავიაში ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა, დამკვიდრდა ცხოვრებაში. ბევრი ქალაქისა და სოფლის სახალხო ფრონტის კომიტეტები ერთმანეთს ეჯიბრებიან სამუშაოებში მოსახლეობის ნებაყოფლობითი უფასოდ მონაწილეობისათვის.

თვითეული სოფლის გლეხები სიამაყით აღნიშნავენ, თუ რა გაკეთეთ თავიანთი ძალებით სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

სლოვენიაში მშვენიერი გზატკეცილებლენინგან მარიბორამდე **გლეხებმა გააკეთეს.** მაკედონიაში სოფელ ბაკის გლეხებმა თავიანთი სახსრებით დ ძალებით ააგეს სკოლა. ვოგვოდინაში (სერბია) ათი სოფლის გლეხებმა რ ტუბლიკის სკუპშინის თხოვნით მ მართეს — სპეციალისტი მოგვეკეთ რომელიც შეგვიდგენს ნოვი-სადის ელ ტრიკეილის გაყვანის გეგმას, ხოლო ვ თვითონ გლეხები გაეიყანთო.

მეფის ტირანული წყობილების ეპ დეგად ძველი იუგოსლავიის მრეწ ლობა და სოფლის მეურნეობა უკიდ ლად დაბალ დონეზე იყო. ბოსნიისა და მაკედონიის ბევრ რაიონში მიწას დღ მდე კავით ხნავენ.

ხუთწლიანი გეგმა ითვალისწინებ **სოფლის მეურნეობის აღმავლობას თან მედროვე ტემპებით.** უკვე წელს ვოგ ვოდინის, სლავონიის მინდვრებზე, ბორ ატინისა და სლოვენიის ცალკეულ რა ონებში ნამკალი შეაკვალა სამკალ მანქანამ, ზოგან კი კომბაინმა. 1951 წელს იუგოსლავიის მინდვრებში ინ ბავეს რამდენიმე ათასი ტრაქტორ და 200 კომბაინი. მოსაამელი გუთნ ბის რაიონენა გადიდდება 240 ათა ათით, სათესი მანქანებისა — 60 ათა ათით, სამკალი მანქანებისა — 28 ათასით, სათიბი მანქანებისა — 7 ათა ათით, ტრაქტორისა — 14 ათასით.

იუგოსლავიის კლეხობას მშვენი რად ესმის ხუთწლიანი გეგმის ნნაშ ნელობა და თავდადებით იბრძვის მა შესრულებისათვის. გაზაფხულზე კლ ხებმა ყველფაერი გააკეთეს, რათა კა გი მოსავალი მოეყვანათ მიმდინარ წელს. ახლა ისინი ილებენ თავიანთ შრომის ნაყოფს. მინდვრებში დაძაბ ლი მუშაობით, სახელმწიფოსათვ მარცვლეულის დროულად მიყიდვ მშრომელი კლეხობა ეხმარება ზ წლიანი გეგმის წარმატებით შესრულ ბას, რასაც იუგოსლავია მიჰყავს ა ვებისაკენ, ეკონომიური დამოუკიდ ლობის, ბედნიერი, უზრუნველყოფ ცხოვრებისაკენ.

ომისშემდგომ პერიოდში იუგ სლავიამ **დიდი წარმატება მოიპო კულტურის დარგშიც.**

ბოსნიასა და ჰერცეგოვინაში 194 წელს მოსახლეობის 70 პროცენტი წ რა-კითხვის უცოდინარი იყო. წერ კითხვის მცოდეობაგანაც უმეტესობ ახლოოდ ხელის მოწერა იცოდა. 194 და 1946 წლებში ბორტა ბოსნიაშ ალეკსანდრიაში 4.000 კურსებ ერესეი უკვე დაამთავრა 120 ათას კაცმა, 1947 წლის ბოლოს ნახევარ კურსები გაიარა კიდევ 200 ათასმა კა ძა. მაკედონიაში, სადაც 1941 წ 100 კაცზე მოდიოდა ერთი წერა-კითხ ვის მცოდნე, წერა-კითხვის უცოდინ რობის სალიკვიდაციო წრეებსა ლ კურსებზე მეცადინეობს 300 ათას ეტი კაცი.

იუგოსლავიის განთავისუფლების შ დეგ ბოსნიაშიც მხოლოდ 158 სასკ ლო შენობა გადარჩა 1.043 შენობ ან, რომელიც ომამდე იყო. მოკლ ხანში აქ აღდგენილი და ახლად აშენ ბული 1.025 სასკოლო შენობა.

ხუთწლიანი გეგმა ითვალისწინებ დიდ ასიგნებებს სახალხო განათლ ებაზე და სხვა კულტურულ ღონისძიებ თათვის. უკვე წელს ბოროვატიაში აშენ დება 105 ახალი სკოლა. მაკედონიაშ 1947-48 წლებში გათვალისწინებულ გიანსნენ 125 ახალი სასოფლო და 15 საქალაქო ბიბლიოთეკა და აშენდ 278 ახალი სასკოლო შენობა.

მაკედონიის გლეხები და მეშენ ლ ეკონომიურად ჩამორჩენილი ინ ტენსიური, ბუნებრივი, ბერძენი ნ ბერ ბალკანეთი და კაპიტალისტ მონოპოლიური თეატრი. მაკედ ნელი ენაზე ბერ ენაზე ბერ ენაზე ბ ბ ბ

...ᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲓᲔᲞᲝᲡ ᲣᲤᲝᲠᲘᲡᲝ ᲛᲔᲥᲐᲜᲘᲖᲘ ᲐᲛᲮ. Გ. ᲚᲝᲛᲫᲔ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝᲡᲗᲐᲜ ᲤᲝᲢᲝ ᲒᲚ. ᲒᲠᲘᲜᲑᲔᲠᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲠᲐᲛᲘᲡ ᲣᲚᲔᲓᲖᲔᲑᲘᲡᲘᲡ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲙᲐᲪᲘᲘᲡ 15 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘ

...ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗ, 1932 ᲬᲚᲘᲡ 29 ᲐᲒᲕᲘᲡᲢᲝᲡ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲨᲘᲠᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐᲖᲔ ᲣᲤᲝᲠᲛ ᲠᲝᲣᲚᲘᲡ ᲠᲔᲜᲘᲜᲒᲘᲡᲗᲕᲘᲡ — ᲡᲣᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲗᲘᲡᲬᲘᲠᲔᲗᲘᲡ, ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘᲡᲐᲓ ᲒᲐᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲡᲐᲧᲝᲤᲘᲠᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲐᲦᲠᲘᲪᲮᲕᲐ. ᲡᲣᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲗᲘᲡᲬᲘᲠᲔᲗᲘᲡ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲘᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲡᲐᲒᲖᲝ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲡᲐᲒᲖᲝ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲐᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲑ — ᲡᲣᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲗᲘᲡᲬᲘᲠᲔᲗᲘᲡ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲞᲘᲠᲘ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲘᲡ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲐᲜᲐ „ᲓᲘᲜᲐᲛᲝᲡᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ“ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲨᲘ ᲒᲐᲬᲘᲗᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲨᲔᲠᲬᲛᲔᲑᲘᲡ ᲐᲡᲐᲜᲗᲐᲜ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲐᲕ ᲓᲠᲝᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲨᲔᲠᲩᲔᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲘᲡ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲐᲜᲐ „ᲓᲘᲜᲐᲛᲝᲡᲘᲡ“ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲨᲘ ᲒᲐᲬᲘᲗᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲨᲔᲠᲬᲛᲔᲑᲘᲡ ᲐᲡᲐᲜᲗᲐᲜ ᲓᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲡᲐᲒᲖᲝ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲐᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲑ — ᲡᲣᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲗᲘᲡᲬᲘᲠᲔᲗᲘᲡ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲤᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲞᲘᲠᲘ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲘᲡ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲐᲜᲐ „ᲓᲘᲜᲐᲛᲝᲡᲘᲡ“ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲨᲘ ᲒᲐᲬᲘᲗᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑ

მარშალი ჯიგმ იუგოსლავიის საშინაო და საერთაშორისო მდგომარეობის შესახებ

ბელგრადი, 27 აგვისტო. (საკანონ). რიგგორე პრესა იუწყება, მარშალმა ტიტომ ზაგრებში მიიღო ხორვატიის გეოგრაფი მხატვიული თვითმოქმედების რესპუბლიკური დათვალიერების მონაწილეთა ჯგუფი. მარშალმა ტიტომ ლაპარაკი სოფლის მეურნეობაზე ახსენეთ მდგომარეობის შესახებ და აღნიშნა, რომ, გარდა ზოგიერთი რაიონისა, ხორბლის მოსავალი წელს გაცილებით უმჯობესია შარშანდელზე, ხოლო სიმინდის მოსავალი უკეთესად ძლიერ კარგია. ამრიგად, იუგოსლავია უზრუნველყოფილი იქნება პურით და, გარდა ამისა, შესაძლებელი იქნება პურის ერთგვარი მარაგის შექმნა.

შემდეგ ტიტომ ზოგადად დაახასიათა ეუგოსლავიის საგარეო-პოლიტიკური მდგომარეობა და ამასთან ხაზი გაუსვა, რომ არ უნდა გვეშინოდეს ყოველგვარი შეერთისა და პროვოკაციებისა საერთაშორისო რეაქციის მხრივ. ეს მეგრარა და პროვოკაციები — სოფეა ტიტომ, — საყვედნი ვასაკეთო, ვინაიდან ეუბოლეს ტაბალოლეებმა დაკარგეს თავიანთი ყოფილი პოზიციები ჩვენს ქვეყანაში.

საერთაშორისო რეაქციას ეშინია ჩვენი მორალური ძალისა, ჩვენი საზოგადოებრივი წყობილებისა და ჩვენი ხალხების ერთიანობისა. ამიტომ საერთაშორისო რეაქცია ლაპარაკობს ატომური ბომბის შესახებ, ომის შესახებ და ჩვენს წინააღმდეგ პროვოკაციებს აწყობს. ბაგრამ ჩვენ მაგრი ნერვები გვაქვს. ჩვენ დინჯენი ვართ. ჩვენ პატარა სახელმწიფო ვართ, მაგრამ ჩვენ ბევრ ამ ომში შეტანილი ეწვალია, ჩვენ მიერ გადებული მსხვერპლი ეფუძნებს ეკეთილეკეთ ფიდ სახელმწიფოებს რიგორიც ინ, ინგლისთანა, ამერიკასთანა და: სხვა კეკეკეზანაც ჩვენ ეკეთანაოდთ რიგორც თანასწორნი თანასწორებთან. ჩვენ ეაცვიდთ, რომ ნუნას არ მიეცემთ მოგვეპყრონ ისე, როგორც რომელიმე კოლონიურ ხალხს, საერთაშორისო რეაქციის ზომების მიღება ითმაცთ, რომ შეიარეულ პოლანდიის აგრესია ინდონეზიის რესპუბლიკის წინააღმდეგ.

პირველი რეზოლუცია, — რომელიც წარსულ ერთად ერთად შეიტანეს ინიციატორ ინდოეთ-ინეზეთ ინდონეზიის ინდეკი, რომ უშიშროების საბჭოს ეკეკეზანს ინდეკეზ, რომ უშიშროების საბჭოს ეკეკეზანს ინდეკეზ, ეკეკეზანს ინდეკეზ, ეკეკეზანს ინდეკეზ,